

INZAKE WETSVORSTEL REGULERING SEKSWERK

Frans van Rossum
Amsterdam, 11 december 2019

1.0 DISCRIMINATIE

Het kabinet stelt in de Memorie van Toelichting bij de Wet Regulering Sekswerk dat het voorgestelde vergunningstelsel moet voldoen aan artikel 9, eerste lid, van de Dienstenrichtlijn, te weten dat een vergunningstelsel voor dienstverleners in Nederland alleen geoorloofd is als het – onder meer – geen discriminerende werking heeft.

Het vergunningstelsel veronderstelt een *overheidsregistratieplicht*.

Aan die eis uit de Dienstenwet zou de voorgestelde wet volgens het kabinet aldus voldoen (p.23):

“Het vergunningstelsel [en verplichte overheidsregistratie] heeft geen discriminerende werking, omdat deze vergunningen [en verplichte overheidsregistratie] van toepassing zijn op alle seksbedrijven en prostituees die in Nederland hun diensten willen aanbieden.”

1.1 Primair discriminatoir

In deze zin (zonder mijn toevoeging) wordt heel onschuldig alleen over een vergunningstelsel gesproken en de registratieplicht wordt verzwegen.

Het eerdere Wetsvoorstel Regulering Prostitutie in 2014 (Rutte-II) struikelde over de registratieplicht voor alle prostituees om reden van privacybescherming.

Het huidige Wetsvoorstel Regulering Sekswerk probeert diezelfde registratieplicht opnieuw het land binnen te smokkelen, weggemoffeld in de container van een vergunningstelsel en verpakt in alle garanties dat niemand ooit de identiteit van de prostituee zal weten.

Feit blijft dat De Overheid die identiteit kent en opgeslagen zal hebben. Motief: mensenhandel bestrijden.

Registratieplicht maakt het feit op zichzelf dat iemand prostituee is al verdacht.

De voorgestelde Wrs van 2019 verandert niets aan de bedoelingen van de Wrp uit 2011 (Rutte-I).

Het net om de verdachten wordt slechts wat strakker aangehaald.

Nürnberger Gesetze

Het argument van het Kabinet, namelijk dat de voorgestelde plicht tot vergunning *na voorafgaande verplichte overheidsregistratie* niet-discriminerend is, kan met terugwerkende kracht toegepast worden op de historische maatregel bekend als de Nürnberger Gesetze, 15 september 1935.

Volgens de denkwijze van ons kabinet in deze Memorie zouden de Nürnberger Gesetze niet discriminerend zijn, met name *omdat ze op ALLE Joden van toepassing waren*.

De Joodse bevolkingsgroep was vooraf sociaal gestigmatiseerd, en de meningen over de wenselijkheid van het bestaan van Joden liepen uiteen.

Bovendien werden die wetten door de Reichstag parlementariërs democratisch aangenomen op grond van *zwaarwegend algemeen belang*.

Bedenk even de gevolgen van de Nürnberger Gesetze die volgens de redenering ons kabinet niet discriminerend waren.

1.1.1 Overeenkomsten

In de Memorie bij de Wet Regulering Sekswork stelt het kabinet dat de in dit wetsvoorstel geformuleerde plicht tot vergund-zijn *na registratie* niet discriminerend is *omdat ze van toepassing is op de ALLE prostituees*.

Bij het uitzonderen van de bevolkingsgroep Prostituees van de rest van de bevolking vallen de volgende overeenkomsten met genoemde Joodse bevolkingsgroep op:

1. ALLE prostituees zijn structureel sociaal gestigmatiseerd (het kabinet is zich daarvan bewust: p.16 sub 3.4, p.17 sub 3.6 en p.33). De voornaamste stigmatiserende werkwijze is het opzettelijk en structureel¹ verstrengelen van het legale beroep prostitutie met misdadigheid in het algemeen en de misdadige bedrijvigheid mensenhandel in het bijzonder, teneinde het imago van prostituees te schaden.
Zie hiervoor o.a. de korte tekst in het Regeerakkoord Rutte-III inzake de afspraak om de voorgestelde wet in te voeren (p.4 Memorie) – in slechts 257 woorden komen de termen *prostitutie* en *mensenhandel* elk 9 keer voor.
2. Alle prostituees behoren tot de bevolkingsgroep waarover “de meningen over de wenselijkheid ervan uiteenlopen”. (p.1, tweede zin)
3. Volgens de Memorie is er (zwaarwegend) algemeen belang (p. 15, sub 3.4, Inbreuk op privacy; p. 24 – “het voorkomen van mensenhandel”; verder p.43, sub Artikel 5 tweede lid; p. 44, sub Artikel 8) om reden van het beschermen van de openbare orde:
  - a. “*waaronder* de menselijke waardigheid van de prostituee, de bescherming van personen jonger dan 21 jaar, en [van] kwetsbare volwassenen”; (p.23)
  - b. “*waaronder* het voorkomen van misstanden en het voorkomen en bestrijden van mensenhandel”. (p.24)

ALLE prostituees, dat wil zeggen sociaal gestigmatiseerde en ongewenste volwassen leden van de samenleving, worden door de voorgestelde wet beknot bij het verlenen van hun legale, vrij gekozen werk, en wel door

1. het beperken van hun grondrecht artikel 1 – (Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie [...] op welke grond dan ook, is niet toegestaan.)

---

¹ Denk bij opzet en structureel o.a. aan prostitutie publiekelijk bestempelen als *criminogeen* in de eerste jaren van het Amsterdamse *Project 1012*, en aan de affaire in maart 2013 rond de sensatiepublicist Valérie Lempereur die benevens negatieve artikelen over prostitutie in dagbladen een tweetal smadelijke boekjes over de Wallen schreef, een en ander onder het alias Patricia Perquin. Zij gaf voor prostituee te zijn, een en ander geloofd dan wel ondersteund door wethouder Asscher en burgemeester Van der Laan die zij beiden formeel adviseerde inzake prostitutiebeleid. De laatste beweerde dat de publicaties “precies weergeven wat er op de Wallen gebeurt”. (Volkskrant 16 maart 2013). Deze ambtshalve uitlating steunde gemeentelijke acties om de Wallen op te schonen door nodeloos het imago van de ongewenste en al gestigmatiseerde prostituees te besmeuren. Tot haar ontmaskering werkte Lempereur ook enige tijd als “ervaringsdeskundige” bij het gemeentelijk hulpcentrum P&G292 voor prostituees, betaald door de gemeente Amsterdam.

in casu: prostitutie is even legaal werk als elk ander werk – het feit dat dit werk seksueel gedrag impliceert maakt het niet “anders legaal”, want seksueel gedrag op zich is legaal.

2. Het beperken van hun recht als bedoeld in artikel 10 van de Grondwet – recht op privacy, met name inzake seksueel gedrag – gecombineerd met artikel 11 – recht op onaantastbaarheid van het lichaam.

in casu: beperking van de *vrije* keuze van het seksueel gebruik van het lichaam. Prostituees kiezen het werk ('kiezen' impliceert 'vrijwillig', anders is het geen kiezen), prostituees kiezen hun klanten, en leveren tegen betaling diensten op manieren waar partijen wederzijds vrijwillig mee instemmen. Niettemin *dwingt/verplicht* de voorgestelde wet hen om toestemming te krijgen van de overheid voor iets wat alle mensen (ook overheidsmensen) op hun manier geregeld doen, betaald of niet, zonder overheidstoestemming, daartoe aangezet door de natuur (vergelijk eten en drinken en ander natuurlijk gedrag).

1.1.2 Telefoonplicht

Verder worden de prostituees, om een vergunning te krijgen, verplicht een telefoon bij zich te dragen waarvan het nummer bij de overheid bekend is (p.10).

Omdat telefoons met behulp van de huidige technologie nauwkeurig gelokaliseerd kunnen worden en gesprekken tussen prostituees en (potentiële) klanten getapt kunnen worden zonder dat partijen dat weten, is de telefoonplicht als mogelijkheid tot permanente identificatie vergelijkbaar met de Naziplicht voor ALLE Joden dat zij de Davidster moesten dragen om kenbaar te zijn.

In het digitale tijdperk is de discriminerende registratie van het werktelefoonnummer bij de identiteit vergelijkbaar met het identificatienummer dat destijds in iemands arm werd gebrand.

Een geregistreerde prostituee-met-smartphone (en wie is dat niet?) weet dat zij dag en nacht door de overheid gelokaliseerd en bespied kan worden.

Indirect worden met deze technologische methode ook de miljoenen anonieme klanten bedreigd met inbreuk op hun privacy.

De telefoonplicht is discriminerend en vernederend.

Aanvoeren dat je, om overheidsregistratie te ontlopen, geen prostituee *hoeft* te zijn en iets anders kunt gaan doen – zoals ik een beleidsmaker onlangs hoorde zeggen – is als aanvoeren dat je geen parlementariër *hoeft* te zijn en iets anders kunt gaan doen als je het nadenken en stemmen over discriminerende wetsvoorstellen wilt ontlopen.

Tussentijdse conclusie

1. **Het kabinet doet een voorstel voor een discriminerende wet van typisch fascistoïde aard.**
2. **Het kabinet compromitteert alle parlementariërs want**
  - a. **verklaart zich logischerwijs *ten minste naar de geest* akkoord met de wettigheid van de Nürnberger Gesetze en de gevolgen ervan voor de hele Joodse bevolkingsgroep;**
  - b. **stemt in principe in met de wettige *mogelijkheid* van de Wet Regulering Sekswork om over te gaan tot het vervolgen van de bevolkingsgroep Prostituees die hier even onwenselijk en gestigmatiseerd is als de Joden in Nazi Duitsland dat waren;**
  - c. **stemt ermee in dat ook van de anonieme klanten van prostituees de privacy wordt bedreigd.**

1.2 Secundair discriminatoir

Het kabinet wil in de voorgestelde wet alle prostituees (d.w.z. volwassenen ouder dan 21) bij de registratieaanvraag verplichten tot een intakegesprek, dat een onderzoek door twee speciaal getrainde ambtenaren zal zijn.

De bedoeling hiervan is om bij elke bedoelde volwassene de mate van zelfredzaamheid voor dit werk vast te stellen.

Dit betekent dat ALLE prostituees, of volwassenen die dit werk willen gaan doen, *op voorhand* gecategoriseerd worden als mogelijk “kwetsbare”, “niet-zelfredzame” volwassenen (p. 2 en p.43).² Ook selectieve *verdenking* van een hele bevolkingsgroep is op grond van Artikel 1 van de Grondwet discriminerend.

Dit soort discriminatie waarbij de overheid bepaalde bevolkingsgroepen arbitrair in hun geheel wantrouwt c.q. verdenkt, c.q. “hard aanpakt” is een toenemende trend bij de overheid.

Ook trendy is dat het overheidswantrouwen in eerste instantie de sociaal “kwetsbaren” treft, met name die kwetsbaren die tegen de overheid weerloos zijn en hulpeloos slachtoffer worden van een politiek, bestuurlijk of administratief machtsspel tussen gezagsdragers die bestuurlijk zelf onkwetsbaar zijn – zie de CAF affaire.

Het ergste wat een bewindvoerder kan treffen is een motie van wantrouwen niet overleven (beroepsrisico) – Vergelijk de ellende waardoor burgers en passant getroffen worden als de overheid een fout maakt door een arbitraire maatregel te treffen met de luxe positie van ambtenaren die ongestraft kunnen tegenwerken om de foute feiten en verantwoordelijken zichtbaar te krijgen.

Zulke arbitrair overheidsgedrag (“hard aanpakken”) en risico’s van ongestraft fouten maken bedreigen de uitvoering van een al discriminerende wet tegen alle ongewenste prostituees. (Fictief voorbeeld van discriminerend en stigmatiserend denken: ‘Het zijn toch maar prostituees – je hoort het ambtenaren denken die het voorbeeld van bewindslieden naäpen’.)

Structurele discriminatie lijkt in het overheidsbedrijf een acceptabel bedrijfsrisico te worden.

Om niet discriminerend te zijn, zou deze ‘intake’ verplichting met onderzoek naar zelfredzaamheid voor prostituees bijvoorbeeld ook algemeen van toepassing moeten zijn op iedereen die zich als werkzoekende bij een uitzendbureau meldt.

Enerzijds is het zeker dat dwang, uitbuiting en mensenhandel ook bij andere bedrijvigheden in de maatschappij voorkomt, anderzijds is het lang niet uitgesloten dat zich bij uitzendbureaus ook “kwetsbare volwassenen” melden om werk te vinden.

Kortom, van iedereen die bij een uitzendbureau aanklopt moet logischerwijs de zelfredzaamheid worden getoetst; zij moeten gewaarschuwd worden voor het bestaan van dwang, uitbuiting en mensenhandel, en ook zo geïnstrueerd worden “dat zij zich bewust zijn van de risico’s van het werk”. (p.1). Alles om reden van het algemeen belang.

Immers, het gezegde gaat: “Ieder slachtoffer van mensenhandel, dwang en uitbuiting is er een te veel.”

---

² Prostituees maken onder elkaar al ‘ondeugende’ grapjes over het intakegesprek met twee ambtenaren. ‘Solliciteren bij de overheid,’ wordt het genoemd. En: “Nederland heeft weer een wereldwijde sexprimeur: de eerste officiële staats-“casting couch”. Het berekende uurtarief van €81 doet een ander zeggen: “Losers! Daar duik ik met niemand het bed voor in. Ik kom er niet eens m’n bed voor uit”. Dat er voor gesprekken en administratieve verwerking van 10.000 prostituees 74.250 uren wordt uitgetrokken (p.38), doet weer een ander opmerken: “Als we met z’n allen tegelijk gaan aanvragen, komen ze in geen halve eeuw klaar”. Nog een ander: “Ik ga in dat gesprek lekker uitvissen of die gasten zelf wel zelfredzaam genoeg zijn om er bij mij in te komen”. Enzovoort. De stemming zit erin om er zelfredzaam tegenaan te gaan.

Omdat de verplichting van een intakegesprek met zelfredzaamheidsonderzoek uitsluitend op ALLE prostituees van toepassing is en niet op andere werkzoekenden, is de voorgestelde wet discriminerend bedoeld en voor prostituees een inbreuk op het grondrecht van artikel 1 van de Grondwet.

Het kabinet weet niet hoeveel prostituees een vergunning gaan aanvragen, maar zal redelijkerwijs geen 10.000 verwachten.

In de Memorie worden geen maatregelen voorgesteld wat te doen als de meerderheid geen aanvraag doet en toch blijft werken.

Het is denkbaar dat het kabinet stiekem de perverse absurditeit van dit voorstel inziet en de kop in het zand steekt in afwachting van wanneer en hoe dit schip strandt.

De geschiedenis met het échec van het oude bordeelverbod doet dan verwachten dat de overheid tot een eenzelfde soort algemeen gedoogbeleid gedwongen wordt. En dan zijn we na twintig jaar prostitutiebestrijding weer terug bij af. Much ado about nothing.

Gevolgen kunnen onder meer zijn:

- 1. prostitutie wordt toenemend illegaal en uit zicht beoefend,**
- 2. prostituees doen steeds minder aangiften van geweld bij de politie uit angst zelf in overtreding te worden gesteld,**
- 3. klanten van illegale prostituees die eventueel hulp nodig, zullen dit zeker niet melden eveneens uit vrees voor repercussies,**
- 4. de belastinginkomsten uit het werk van prostituees kelderen,**
- 5. verdere schade aan het imago van prostituees en prostitutie, en verdere stigmatisering dat het kabinet zegt zich te willen bestrijden. (p.16 sub 3.4, p.33)**
6. een politieke partij gaat er met de buit vandoor. Die kan trots wijzen op haar daadkracht om – volgens het partijprogramma – prostitutie te bestrijden.

We hebben ons best gedaan.

We moeten Gods water over Gods akker laten lopen.

De mens wikt, God beschikt.

En hoe moet het nou verder met de strijd tegen mensenhandel als de strijd tegen prostitutie een debacle wordt?

Al met al een flinke dosis hypocrisie, die verstrengeling van prostitutie en mensenhandel.

1.3 Criteria onderzoek zelfredzaamheid

Om de afweging tussen discriminatie en geen discriminatie te kunnen maken, zouden de criteria voor het onderzoek naar zelfredzaamheid in het wetsvoorstel c.q. de Memorie genoemd moeten zijn.

Maar die worden pas later bij ministeriële regeling bepaald. (p.42 sub Vergunninggesprek)

Voor een ministeriële regeling hoeft de Kamer niet geraadpleegd te worden. Deze criteria kunnen dus arbitrair bepaald worden – ter vergelijking: De Belastingdienst heeft arbitrair een weerloze bevolkingsgroep van fraude kunnen verdenken en “hard aan kunnen pakken” omdat fraude in het algemeen momenteel een speerpunt van overheidsbeleid is.

Ook de voorgestelde wet is in potentie de wettige basis van feitelijke *vervolgving van een gestigmatiseerde en ongewenste bevolkingsgroep*. Ter vergelijking: de Nazi overheid kon de genocide van de Joden uitvoeren, mede *omdat* de Nürnberger Gesetze de wettige grond vormden.

De mogelijkheid die deze voorgestelde wet schept voor onbeperkte arbitraire regelingen en maatregelen tegen alle prostituees, kan de Kamer op grond van Artikel 1 principieel niet accepteren – zeker niet bij een wet die gebaseerd is op discrimineren en stigmatiseren.

1.4 Algemeen belang van de voorgestelde wet voor de bestrijding van mensenhandel, dwang en uitbuiting

Dat mensenhandel / slavernij als misdaad tegen de mensheid bestreden moet worden, wordt door geen mens betwist. In zoverre heeft de voorgestelde wet zwaarwegend algemeen belang.

De grondslag voor de bestrijding van mensenhandel ligt, zoals bekend, verankerd in Artikel 273f Sr. Ter voorkoming en bestrijding van mensenhandel, dwang en uitbuiting is er al een heel netwerk van instanties, maatregelen en handhavingsinstrumenten actief, zoals de Nationale Rapporteur Mensenhandel en de Taskforce Aanpak Mensenhandel.

Daarbovenop wijst de Memorie met name op een recente toevoeging, het Programma *Samen tegen Mensenhandel*, dat in november 2018 aan de Tweede Kamer werd aangeboden (p.34 en 35). Volgens de formuleringen is dit programma niet uitsluitend voor de prostitutie bedoeld, maar de Memorie spitst het daar wel op toe.

Onder 2.3.2 vermeldt de Memorie verder aantallen van meldingen van *vermoedelijke* slachtoffers van mensenhandel, op basis van onderzoek van Comensha en de Nationale Rapporteur Mensenhandel. (p.8) Hieruit blijkt dat de bestaande gespecialiseerde instanties al effectief zijn voor het voorkomen en bestrijden van mensenhandel in het algemeen.

De voorgestelde wet bedoelt bij het voorkomen en bestrijden van mensenhandel in het algemeen de beroepsgroep prostituees een extraspeciale behandeling te geven, dus ook ALLEN die dit werk geheel vrijwillig doen en geen slachtoffer zijn van mensenhandel, dwang of uitbuiting. Zie bovenstaande opmerking over verdenking als vertrekpunt.

Opgemerkt moet worden dat er binnen de bevolking groepen zijn die subjectief vinden dat ALLEN die dit werk doen per definitie slachtoffer van dwang en uitbuiting zijn: 'een normaal mens zou dit werk nooit doen' – 'onderwerping aan de macht van andermans lusten', enzovoort. Anderen vinden juist het omgekeerde.

In de zelden genoemde maar vanwege de hoge tarieven met name bij het geprivilegieerde bedrijfsechelon erg populaire BDSM prostitutiesector (Bondage en Sodomasochisme) worden onderwerping en macht ook metterdaad uitgespeeld (een veeleisende specialisatie).

In elk geval vereisen alle wijzen van sexuele dienstverlening wederzijdse instemming. Dat ligt besloten in de term 'dienstverlening' die voor prostitutie ook op deze wet wordt toegepast (zie o.a. p.22 sub 5.2 en p.45 onder "Artikel 19"). Dit impliceert dat prostituees per definitie geen slachtoffer van dwang en mensenhandel zijn. Slachtoffers zijn slachtoffers (van dwang en sexuele uitbuiting) en kunnen geen diensten 'verlenen'.

De premisse van de voorgestelde wet is dat iedereen zonder meer verdacht *moet* worden van slachtofferschap, iedereen die dit legale werk gekozen heeft, of overweegt dat te gaan doen. Naar de geest en letter van de wet is deze verdenking wetens en willens *discriminatie* en behalve dat het als veronderstelling absurd en pervers is, is het voor ALLE prostituees vernederend.

Het kabinet laat in de Memorie de prognose achterwege welk effect de voorgestelde wet zal hebben op het bestrijden en elimineren van sexuele uitbuiting.

Deze prognose achterwege laten kan logisch zijn, omdat mensenhandelaren hun slachtoffers bij voorkeur niet in het zichtbare prostitutiebedrijf uitbuiten maar onzichtbaar houden. Omdat sex, betaald of niet, zich in de hele maatschappij ongezien afspeelt, zal sex ten behoeve van gedwongen uitbuiting zo mogelijk nog onzichtbaarder plaatsvinden. Het bestrijden van zichtbare prostitutie voorkomt geen dwangmatige uitbuiting in de onzichtbare onderwereld.

De inzet om prostitutie te beschermen tegen infiltratie door mensenhandelaren en gerelateerde misdadigers is voor een gezonde samenleving fundamenteel, maar werkt averechts als ALLE actieve prostituees er principieel en op voorhand van *verdacht* worden slachtoffer van mensenhandel, dwang en uitbuiting te zijn.

De gekozen aanpak offert vrijwillige prostituees op aan de wensen van een stigmatiserende maatschappij, het omgekeerde van waar de wet volgens de Memorie voor zegt te staan. Dit is HYPOCRIET.

2.0 HET OBJECTIEVE SOCIALE BELANG VAN PROSTITUEES

Om het parlement de kans te geven in het algemeen belang een juiste beslissing te nemen, zal ter afweging ook het objectieve sociale belang van prostituees vastgesteld moeten worden.

Immers, zonder klanten van prostituees zouden er geen prostituees zijn.

2.1 Afweging van belangen

Voor een zo volledig mogelijk geïnformeerde afweging van belangen tijdens het Kamerdebat, en voor een objectieve stemming voor of tegen dit voorstel, dienen ten minste ook de volgende feiten in overweging genomen te worden.

2.1.1. Algemeen sociaal belang van prostituees

Een derde van de Nederlandse bevolking

In de Memorie schat het kabinet het aantal prostituees dat in Nederland actief is op **10.000**. Het recente rapport *Sekswerk en geweld* (2018 – mede gesponsord door het Ministerie van Justitie en Veiligheid) waarvoor 306 actieve sexwerkers mondeling een uitvoerige vragenlijst beantwoord hebben, en waarvan de Vrije Universiteit de wetenschappelijke integriteit van het onderzoek heeft bewaakt, concludeert dat **elke prostituee gemiddeld 2 klanten per dag bedient**.³

Het aantal ontmoetingen tussen een prostituee en een klant in Nederland bedraagt dan 10.000 x 2 x 365 = 7.300.000 op jaarbasis (zegge zeven miljoen driehonderdduizend transacties).

Numeriek kan het huidige *sociaal belang* van 10.000 prostituees dus gelijkgesteld worden met 7.300.000 transacties op jaarbasis.

---

³ Sekswerk en geweld (2018), p.14. 3.5 Onderzoekspopulatie

Er kan dus gesproken worden van een *aanzienlijk* sociaal belang van prostituees en hun beschikbaarheid.

Om misverstanden te voorkomen moet – wellicht ten overvloede – opgemerkt worden dat *transactie* niet synoniem is met *klant*.

Naar gemiddelde schatting (opgave van twaalf prostituees die hier recent naar gevraagd werden) vindt ongeveer 30% van de transacties plaats met reguliere klanten (personen die minstens 2x per jaar verschijnen) en 70% met eenmalige klanten.

Bij 70% incidentele transacties zijn dan **5.110.000** personen betrokken.

Gemiddeld geschat bezoekt een reguliere klant een prostituee 3 keer per jaar:

$7.300.000 - 5.110.000 = 2.190.000$ gedeeld door 3 = **730.000** personen zijn reguliere klanten.

Het numerieke sociale belang van 10.000 (gestigmatiseerde, ongewenste) prostituees naar aantal personen/klanten is dan $5.110.000 + 730.000 = 5.840.000$, zegge vijf miljoen achthonderdveertigduizend personen op jaarbasis. Dit zijn Nederlanders, toeristen en bezoekers. Deze groep mensen, die zich ongezien en ongemerkt seksueel gedragen met een van de ongewenste en gestigmatiseerde prostituees in Nederland, is zo groot als ongeveer een derde van de geslachtsrijpe Nederlandse bevolking.

Als het gemiddelde van elk voor belasting opgegeven bruto bedrag van een transactie minimaal €50 is, dan levert een schatting van het bruto economisch belang van 10.000 ongewenste en gestigmatiseerde prostituees minimaal $50 \times 7.300.000 = €365.000.000$ op jaarbasis, zegge driehonderdvijfenzestig miljoen Euro, bij een BBP van €725,4 miljard.

Voorts telt bij seksuele dienstverlening ook een belang van geestelijke volksgezondheid mee. Het gemiddeld motief van 7.300.000 klanten om een prostituee te bezoeken is hetzelfde als dat van elk mens die seks nodig heeft, namelijk om een zeker evenwicht te herstellen in de persoonlijke biologische, psychische en / of emotionele huishouding.

Met 7.300.000 bezoeken moet het belang van alle prostituees voor de (psychische) volksgezondheid van mensen in Nederland als aanzienlijk aangemerkt worden. Dit staat haaks op de sociale stigmatisering en ongewenstheid van prostituees, en stelt de maatschappelijke HYPOCRISIE aan de kaak. Een saillant voorbeeld daarvan geeft het kabinet met de voorgestelde discriminerende wet, en met een Memorie die geen argumenten in het voordeel van prostituees meldt.

Terzijde het volgende:

het hoge aantal *incidentele* transacties wijst erop dat een mens gemiddeld slechts bij uitzondering een prostituee bezoekt, ook iemand met een 'normaal' seksueel gedrag, d.w.z. die geregeld zorgt voor de periodieke vervulling van gewenste of ongewenste seksuele behoeften. Die doen zich immers van nature periodiek voor – vergelijkbaar met honger en dorst.

Ervaren prostituees kennen de barrières die incidentele klanten voor een bezoek nemen. Onder andere zijn dit:

- a. sociale en morele schaamte,
- b. geloofsopvattingen,
- c. persoonlijke (sexuele) schaamte⁴,
- d. schuldgevoel,

---

⁴ Dr. Annie Sprinkle, de Amerikaanse prostituee, porno-actrice, sexuoloog en activist, schreef mij eens dat “de bedoeling van een prostituee is om klanten over hun seksuele schaamte heen te helpen.”

- e. stigmatisering (ook het bezoeken van een prostituee is gestigmatiseerd!),
- f. tijd en kosten.

Deze factoren samen zorgen ervoor dat *de gemiddelde mens* niet bij de eerste de beste opwelling van seksuele behoefte een prostituee zal bezoeken, maar alleen bij uitzondering, gemiddeld enige keren in een leven. Veel mensen doen het nooit. Ook het porno-aanbod op internet is als seksuele dienstverlening een sterke concurrent van prostituees.

Ter vergelijking met het numerieke sociale belang van prostituees is hier een berekening van het numerieke sociale belang van Christenen in Nederland:

Volgens het CBS (de religieuze kaart van Nederland 2010-2015, CBS 2016) rekent 39.2% van de ingezetenen van Nederland zich als behorend tot een van de Christelijke geloofsovertuigingen. Als het huidige totale bevolkingsaantal wordt gesteld op 17.500.00, is het aantal gelovige Christenen 6.860.000, zegge zes miljoen achthonderd zestigduizend personen.

Numeriek is het sociale belang van prostitutie momenteel naar schatting 440.000 groter dan dat van het Christendom.

Deze vergelijking is relevant omdat met name het Christendom volgens haar leer prostituees in het algemeen niet wenselijk vindt en stigmatiseert. Er mag worden aangenomen dat personen van de Christelijke overtuiging deze opvatting volgen en dit belang trachten te verwezenlijken, ook door middel van de regering en volksvertegenwoordiging. Dit moet gerespecteerd worden maar wel tegen andere belangen afgewogen worden, zeker op het punt van discriminatie.

Al met al wijst het aantal transacties op een aanzienlijk sociaal belang van prostituees dat meegenomen dient te worden in een objectieve afweging van een wetsvoorstel dat een hele gestigmatiseerde bevolkingsgroep discrimineert.

2.1.2. Criminalisering klanten van niet-geregistreerde prostituees

Objectieve afweging van belangen dringt temeer omdat het wetsvoorstel aankondigt dat de (miljoenen) klanten van eventueel niet-geregistreerde prostituees gecriminaliseerd zullen worden. (p.30 sub 6.6 en artikel 40 van de voorgestelde wet).

Deze maatregel kan verstaan worden als een alternatieve, aangepaste versie van het zogenoemde "Zweedse model". Het Zweedse model criminaliseert niet de prostituees maar hun klanten.

Het is dus relevant in te schatten in welke mate prostituees zich vrijwillig zullen laten registreren om een vergunning te krijgen.

2.1.3. Bereidwilligheid tot registratie en mogelijke consequenties daarvan voor het sociaal belang in het algemeen

In de Memorie stelt het kabinet

"dat de gekozen aanpak inzake een uniforme vergunningplicht op weerstand stuit bij in ieder geval een deel van de prostituees, omdat de vergunning met registratie de prostituees in een uitzonderingspositie plaatst." (p.1)

2.1.4. Prognose bereidwilligheid van prostituees om zich te laten registreren

Redelijkerwijs mag verwacht worden dat een zelfredzame volwassene van boven de 21 zich niet zomaar voor deze discriminerende registratie aanmeldt. Dit zou gelijkstaan aan zich gedwee naar de slachtbank laten leiden. De zelfredzame volwassene zal de voorkeur geven aan ongeregistreerd blijven en dus onvergund werken. Het kabinet waagt zich niet aan een prognose hoeveel van de geschatte 10.000 prostituees zich zullen laten registreren. Het stelt: "Het is niet te zeggen welk deel van het maximaal aantal prostituees ook daadwerkelijk een vergunning zal aanvragen". (p.38)

Een geïnformeerde schatting maken is echter mogelijk, bijvoorbeeld aan de hand van bekende resultaten uit Duitsland, waar een vergelijkbare plicht tot registratie sinds 1 juli 2017 van kracht is, krachtens het zogenoemde *Prostitutiertenschutzgesetz* (ProstSchG)

Resultaten Nordrhein-Westfalen

In de deelstaat Nordrhein-Westfalen zijn nu naar schatting 42.000 prostituees actief, een kwart van alle prostituees in de hele Bondsrepubliek.

In een brief van 3 mei 2019 van Ina Scharrenbach, Minister für Heimat, Kommunales, Bau und Gleichstellung van de deelstaat Nordrhein-Westfalen, staat, dat er in januari 2019, anderhalf jaar na het van kracht worden van de wet, ongeveer 7.300 aanvragen binnengekomen waren (ca. 17,3%), aantallen die „deutlich hinter der ursprünglichen Schätzung von 42.000 Prostituierten in Nordrhein-Westfalen zurückbleiben.“

„Es bestehen sogar begründete Zweifel, ob das Gesetz in der Praxis seinem ursprünglichen Schutzgedanken jemals gerecht werden kann,“ schrijft de minister verder.

En:

“Es ist zu befürchten, dass sich viele Prostituierte ins Dunkelfeld der Prostitution zurückgezogen haben, wo sie für Behörden und Beratungseinrichtungen nur noch schwer zu erreichen sind.”⁵

Verderop in het Sachstandsbericht staat:

„Die Landesregierung *verkennt nicht*, dass sich viele Betroffene durch die Pflicht zur Anmeldung und gesundheitlichen Beratung *stigmatisiert*⁶ fühlen. Dies und insbesondere auch die Angst vieler Prostituierten vor der Weitergabe ihrer personenbezogenen Daten [...] wird als einer der Gründe dafür vermutet.“⁷

---

⁵ <https://www.landtag.nrw.de/Dokumentenservice/portal/WWW/dokumentenarchiv/Dokument/MMV17-2008.pdf> - op de brief volgt het rapport van het wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van de registratieplicht op prostitutie en prostituees in Nordrhein Westfalen. 880 prostituees hebben eraan meegewerkt.

⁶ Accentuering van de auteur

⁷ <https://www.landtag.nrw.de/Dokumentenservice/portal/WWW/dokumentenarchiv/Dokument/MMV17-2008.pdf> - onder C: Umsetzung und Auswirkungen des ProstSchG in Nordrhein-Westfalen

2.1.5 Consequentie voor klanten van niet-geregistreerde prostituees in Nederland

Gesteld dat, zoals in Nordrhein-Westfalen, 17,3% van 10.000 = 1.730 volwassenen in Nederland zich voor prostitutieregistratie zouden aanmelden en een vergunning krijgen, dan zullen op jaarbasis naar schatting $1.730 \times 2 \times 365 = 1.262.900$ prostitutionele transacties plaatsvinden die legaal en straffeloos zijn.

Logischerwijs zullen dan in Nederland $7.330.000 - 1.277.500 = 6.037.100$ prostitutionele transacties plaatsvinden die *strafbaar* zijn.

Als dan naar schatting minimaal 70% van die transacties plaatsvindt met eenmalige klanten, zullen er op jaarbasis naar schatting minimaal 4.225.970 personen automatisch in strafbare overtreding zijn zodra deze wet van kracht wordt.

Het kabinet zal dit aanzienlijk *negatief* algemeen belang wel beseffen, maar noemt het in de Memorie niet, vermoedelijk beseffend dat een wet uitvaardigen die door de numerieke realiteit – in dit geval van het aantal klanten – onmogelijk gehandhaafd kan worden, slechts symbolische waarde heeft en tot een gedoogbeleid moet leiden.

Deze bestuurlijke HYPOCRISIE maakt de gekozen aanpak alleen maar discriminerender en onderstreept de opzettelijkheid daarvan.

Daarbij komt dat een klant pas in overtreding gesteld kan worden als hij op heterdaad betrapt wordt, dat wil zeggen op het moment dat het seksueel gedrag met de niet-geregistreerde prostituee plaatsvindt en betaling ervoor is vastgesteld.

Immers, praten met een niet-geregistreerde prostituee op zich is niet strafbaar en geen wettige grond om een klant in overtreding te stellen.

Ook in dit opzicht heeft de wet feitelijk dus alleen maar stigmatiserende bedoelingen.

Over hypocrisie gesproken, de zijdelingse mededeling in deze Memorie dat het kabinet inzet op destigmatisering van prostituees (p.16 sub 3.4, p.33) is HYPOCRIET.

3.0 POLITIEK BELANG VAN DE VOORGESTELDE WET

Het politiek belang van dit voorstel van wet om alle prostituees te registreren is om een voornemen in het Regeerakkoord Rutte-III in vervulling te doen gaan. In een democratie is een Regeerakkoord een aspect van partijpolitiek.

Welke coalitiepartijen in Rutte-III hebben direct belang bij een wet als deze om hun programmaplannen te vervullen?

De partij die prostitutie openlijk niet gewenst vindt, het liefst zou willen verbieden om reden van onwenselijk seksueel gedrag, is de ChristenUnie, en wel om redenen van geloofsleer.

Door ALLE prostituees ten minste te discrimineren – omdat een algeheel prostitutieverbod er niet inzit (p.1 aanhef van de Memorie) – gaat in elk geval een zwaarwegend speerpunt uit het programma van de ChristenUnie voor een groot deel in vervulling, namelijk de bestrijding van prostitutie.

Echter, in een land waar Kerk en Staat grondwettelijk gescheiden zijn, dient afgewogen te worden of de geloofsleer van een saamhorige en missionair vocale partij een wet rechtvaardigt die ethisch en moreel discriminerend is jegens de enorme groep Nederlandse ingezetenen die gevormd wordt door ALLE prostituees en hun miljoenen klanten.

Het is heel goed denkbaar dat de politieke coalitiepartners zich tijdens het formatieproces de ethische en morele reikwijdte van de afspraak niet bewust waren.

Bestrijding van mensenhandel zal elke partij willen bevorderen, maar dit morele ‘feel-good bestrijden-van-mensenhandel-argument’ inzetten als voorwendsel om ongewenste prostitutie te bestrijden, dat wil zeggen om ALLE prostituees en hun klanten die zich naar de Christelijke geloofsleer onwenselijk seksueel gedragen met fascistoïde methoden te discrimineren, verdient tijdens de Plenaire Behandeling nog eens grondig onder het vergrootglas van de artikelen 1, 10 en 11 van de Grondwet gelegd te worden, en door ieder afzonderlijk ook ethisch beoordeeld te worden op de gevolgen voor alle mensen, temeer het Wetboek van Strafrecht, ook zonder de voorgestelde discriminerende wet, al voorziet in het instrument artikel 273f Sr om mensenhandel, dwang en uitbuiting uit alle macht te bestrijden.

Wat het politiek belang verder betreft: het kabinet neemt de betreffende passage uit het Akkoord als fundament onder de voorgestelde wet. Dat blijkt onder andere uit het feit dat in de Memorie de hele passage verbatim wordt geciteerd (p.4). Zo staat o.a. te lezen:

“Om ongewenste verplaatsingen van prostitutie naar minder zichtbare delen van de sector te voorkomen, worden alle vormen van bedrijfsmatige seksuele dienstverlening, waaronder ook escort en zelfstandig werkende prostituees, vergunningplichtig.”

Wat betreft verplaatsing naar minder zichtbare delen van de sector mag redelijkerwijs het tegengestelde verwacht worden van wat de wet beoogt.

Mede gezien de eerste resultaten in Nordrhein-Westfalen kan erop gerekend worden dat de voorgestelde registratieplicht de meerderheid van de prostituees hun werkterrein zal doen verleggen naar de minder zichtbare, illegale delen van de sector waar leven en werk van de “kwetsbaren” kwetsbaarder dreigt te worden. Het kabinet wenst dit juist te voorkomen.

Aan het relatief geringe politieke belang van de voorgestelde wet worden zwaarwegende menselijke belangen geofferd die ethisch en moreel voorop moeten staan.

3.1 Gevolgen van het politiek belang voor het stemmen in de Tweede Kamer en Eerste Kamer

Het feit dat dit wetsvoorstel het onmiddellijke gevolg is van een voornemen waarmee alle coalitiepartijen voor het Regeerakkoord akkoord zijn gegaan, kan betekenen dat *alle coalitiepartijen in de Tweede Kamer het voorstel uit politieke loyaliteit zullen aannemen, zonder een grondige ethische en morele afweging te maken inzake het fascistoïde discriminatiebeding tegen de ongewenste en gestigmatiseerde bevolkingsgroep prostituees.*

Politieke loyaliteit mag echter nooit verheven worden boven ethisch en moreel gedrag jegens gestigmatiseerde en onwenselijk genoemde burgers. Hun legitiem bestaan mag nooit de inzet zijn van politieke machtspelletjes binnen de regering op grond van subjectieve sociaal-religieuze

ongewenstheden, vooringenomenheden, kwaadsprekerij, stigmatisering, morele veroordeling en alles wat daaruit voortvloeit.

Prostituees mogen geen slachtoffer worden van de trend binnen de overheid om kwetsbare bevolkingsgroepen als geheel “hard aan te pakken”, ongeacht een arbitrair “algemeen belang”, ongeacht het feit dat over de wenselijkheid van hun bestaan de meningen uiteenlopen.

Er dient tegen gewaakt en opgetreden te worden dat “bestrijding van mensenhandel” wordt ingezet als voorwendsel om prostituees te bestrijden.

3.2 Denkbare maatregelen tegen het inzetten van slachtoffers van mensenhandel en seksuele uitbuiting in de legale prostitutie

De Nationale Rapporteur Mensenhandel stelt dat *“slachtoffers in de minder zichtbare prostitutiesectoren een aanzienlijk en groeiend deel uitmaken van mogelijke slachtoffers die seksueel worden uitgebuit. In de periode 2013-2015 ging het naar schatting gemiddeld om 66,4% van de seksuele uitbuitingslachtoffers en in de periode 2016-2017 om 81,2%.”* (p.8 sub 2.3.2)

Een fundamentele vuistregel tegen de infiltratie van mensenhandel in de prostitutie zou dus zijn, dat de overheid geen maatregelen treft die zichtbaar werkende prostituees noopt om hun werkterrein naar de minder zichtbare sectoren te verplaatsen, maar dat de overheid maatregelen treft om het werkterrein van de zichtbare sectoren uit te breiden, te consolideren en aantrekkelijk te maken. Dit is de laatste 18 jaar, sinds de opheffing van het bordeelverbod, structureel *niet* gebeurd.

Zo stellen actieve prostituees in het Rapport *Sekswerk en geweld (2018)*:

“De eenzijdige nadruk op mensenhandel vergroot het stigma op sekswerk en maakt dat (vrouwelijke) sekswerkers steeds meer als onmondige slachtoffers worden gezien die gecontroleerd, beschermd en gered moeten worden. Tegelijk is het aantal vergunde seksbedrijven sinds 2000 sterk gedaald. Zo is bijna een derde van de ramen gesloten, vaak met het argument van bestrijding van mensenhandel. Veel maatregelen die in naam van de bestrijding van mensenhandel worden genomen, hebben een averechts effect en leiden tot meer illegaliteit, een groter risico op misbruik en werken onder onveilige omstandigheden. Steeds meer sekswerkers verzetten zich hier dan ook tegen. Zij eisen het recht op om als normale beroepsgroep erkend en behandeld te worden met dezelfde rechten als andere werkende burgers.”⁸

3.3 Prognose

Het kabinet geeft in de Memorie geen prognose van de mate waarin de voorgestelde wet mensenhandel, dwang en uitbuiting in het algemeen effectief terug kan dringen.

De ervaring in Duitsland en de stemming onder prostituees in Nederland mag doen verwachten dat weinig prostituees zich zullen laten registreren.

Er mag verwacht worden dat het grootste deel van de geschatte 10.000 actieve prostituees *ongewild* in de onzichtbaarheid en illegaliteit terechtkomt waar de mogelijkheden voor dwang en uitbuiting reëler en groter zijn dan in de huidige zichtbare wereld zonder registratieplicht.

---

⁸ Sekswerk en geweld (2018), p.12

Andere redenen dat de voorgestelde wet niet het bedoelde resultaat kan hebben, namelijk dat prostitutie strikt geregeld en gecontroleerd goed functioneert, zijn:

- a. Elke mens is als geboren sexueel wezen op elk moment *in potentie* klant van een prostituee of zelf prostituee, vanaf het moment van geslachtsrijpheid tot de dood.
- b. Prostitutie is een vorm van sexueel gedrag. Sexueel gedrag speelt zich van nature in afzondering af, ongezien en ongemerkt, vaak op onverwachte momenten. Dit ongeziene en onverwachte sexueel gedrag van de hele mensheid kan door geen wet lokaal gereguleerd en gecontroleerd worden.
De ervaring leert dat ook beleidmakers en toezichhouders (ongezien) prostituees bezoeken als ze het nodig hebben, wenselijk of niet. De wet creëert gedwongen hypocrisie.
- c. Omdat relatief weinig prostituees zich zullen laten registreren en dan in overtreding zijn op het moment dat ze met klanten sexueel gedrag beoefenen, zullen na een jaar ook hun klanten met miljoenen tegelijk in overtreding en strafbaar zijn.
- d. Een overheidsapparaat op de been brengen dat op grote schaal ongezien sexueel gedrag kan vaststellen en strafbaar kan stellen is een utopie.
- e. De vraag naar betaalde sexuele dienstverlening is oncontroleerbaar, maar zeker is dat ze met de groei van de wereldbevolking proportioneel toeneemt. Wenselijk of niet, prostitutie is van nature een groeimarkt, zoals geboortehulp, begrafenissen, eten, drinken, onderwijs en gezondheidszorg dat zijn.
- f. Prostitutie functioneert sociaal het best als prostituees en hun werk erkend worden als onontbeerlijk, en als actief bevorderd wordt dat zij de respectabele status te krijgen die hun toekomt. Elke poging om hen te discrimineren heeft van nature een averechtse werking, omdat de natuur betaald sexueel gedrag niet verbiedt en omdat de mensheid als zodanig er aanzienlijk belang bij heeft, wenselijk of niet.

CONCLUSIE

Dit wetsvoorstel moet teruggetrokken worden.

Het is het kabinet ethisch en moreel niet geoorloofd om alle parlementariërs voor de compromitterende gewetensvraag te stellen of zij zich met terugwerkende kracht verenigen met de Nürnberger Gesetze van 1935, bewust of onbewust.

Het kabinet mag parlementariërs met de keuze voor een fascistoïde wet niet voor altijd verantwoordelijk maken voor een mogelijke wettige maar fascistoïde vervolging van ongewenste prostituees, temeer er bij de bevolking voor hun dienstenverlening, wenselijk of niet, aantoonbaar grote vraag is.

Prostitutie bestrijden kan en mag geen voorwendsel zijn om mensenhandel, dwang en uitbuiting te bestrijden.